The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 917 Toronto, Thursday March 9-th. 1916 ד אדר ב׳ פרשה ויקרא תרעו דאנערשטאג, דער 9־טער מערץ 1916 PRICE: ONE CENT

A S Freidus c/o The New York Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK CITY

די דייטשע פלאטע איז ארויס און צוריק אנטלאפען

לאנדאן מערץ 8

א דייטשע פלאטע, בעשטעהענד פון וועניגסטענס פופציג גרויסע קריעגס שיפן נאך וועלכע עס האבען נאך געפאלגט א פלאטע פון בעוואפענטע פייטער שיפען גרוי געפארבט מיט צוויי גרויסע צעפעלדענען און פיעלע סובמאריגס האט מען געזעהען מנכמיטאג נאכמיטאג אין ים הצפוני ניט ווייט פון טערשעלינג אינזעל, צפון האלאנד, לויט א בעריכט פון א דאמפפער פיט נעץ שלעפער וועלכער איז אנגעקומען קיין אימואידען, שרייבט דער רייטערס אמסטערדאמער קארעספאנדענט. די פלאטע איז געגאנגען אצו מערב צו.

דער קארעספאנדענט גיט נאך צו דאס מאנטאג אין דער פריה זיינען פינף גרויסע קרייצער, פון וואס פאר א נאציאנאליטעט איז אונבעקאנט פערביי געלאפען אימואידען אזוי שנעל ווי זיי האבען נור געקענט.

די פלאטע האט זיך צוריק געקעהרט לאנדאן דאנערשטאג מערץ 9

די דייטשע פלאטע האט זיך צוריק אומגעקעהרט צו איהר באזיס היינט אין דער פריה, זאגט רייטערס א קארעספאנדענט פון אימואידען.

אן האלענדישע פישער שיף, וועלכע איינע פון די פריינדס שיפען האט אונטערגע פאנגען אויף א מייל און א אכטעל. דאס דארף פארזיט און רענווייל, און דאס באן און די קומער וועלדער געפינען זיך איצט אין אונזער בעזיטץ. געגען אטאקען פון די פראנצויזען געגען די דרום ראנדען פון דייטש וועלדער זיינען צוריק געשטויסען געגען וועלדער. בלוטיגע פערלוסטען האבען די פראנצויזען ערליטען

א גרויסע סקיעל פון דייטש וואס האבען זיך געפונען אין די פערכאפטע פאזיציאנען זיינען געטויטעט געווארען. אכט און פופציג אפיציערען, 3277 סאלדאטען, צעהן קאנאנען און א סך אמוניציע איז פערכאפט געווארען.

אין וועווער ראיאן זיינען די פראנצויזען ארויסגעטריבען געווארען פון דעם לעצטען פון די הייזער וועלכע זיי האבען נאך געהאלטען ווען מיר האבען גענומען דאס הארף פראן. די צאהל פון געפאנגענע איז דארט פערגרעסערט געווארען אויף עלף אפיציערען און מעהר ווי 700 סאלדאטען.

אייניגע מאשין הארבאטען זיינען פערכאפט געווארען.

אונזערע לופט שיפען סקאדראנען האבען אראבגעווארפען באמבעס אויף דיא דערפער אין מערב זייט פון ווערדען, וועלכע זיינען געווען פערנומען פון שונא׳ס טרופען.

אויף׳ן מזרח שלאכטפעלד האבען די רוסען לאקאל מעסיג אטאקירט אויף איינע פונקטען. זיי זיינען אבער איבעראל צוריק געשטויסען געווארען.

אונזערע בוויאטארען האבען באמבארדירט מיט גוטע רעזולטאטען די איזענבאהן צווישען ליאקאוויטשי און לוניקא.

פון באלקאן פראנט איז ניטא וואס צו בעריכטען.

בערלין בעהויפטעט א מייל פארטשריט

פאריז, מערץ 8

דער איינדרוק פון די מעמבערס אף פאהלאמענט, וועלכע קריגען בסדר ידיעות פון שלאכט פעלד, איז דאס די פערטהיידיגונג וועט קענען ווייטערשטעהן אלע דייטשע אטאקען וואס זיי קענען נאר מאכען, און: דאס דער ״נאגז בארג״ אויף דעם לינקען בדעב וועט שפיעלען די זעלבע ראלע וואס דואמאן האט געשפיעלט אויף דער רעכטער זייט.

מען ערווארטעט דאס מארגען אדער פרייטאג וועט די מלחמה קומען צו איהר העכסטער הויכפייט. און ערשט דענסמאל וועט מען קענען אבשאצען וועמענס פאזיציאן איז בעסער, ביז דאן אבער קאן מען מיט בעשטימטהייט נאר גיט זאגען.

אין שאמפאן גענעבד האבען מיר אנגעהערט אן אטאקע דורך נעלכער מיר זיינען ווידער געווארען די בעלי בתים פון טהיילען פון טרענטשעס וועלכע דער שונא האט געהאט פערכאפט דעם 6־טען מערץ. וועהרענד דיזער שלאכט האבען מיר גענומען 85 געפאנגענע. צווישען וועלכע עס זיינען געווען דריי אפיציערען. מיר האבען אויף פערכאפט איין מאשין הארמאט.

א גענען אטאקע פון שונא אויף די פאזיציאנען וועלכע מיר האבען געהאלטען איז ערפאלגרייך צוריק געשטויסען געווארען.

״אין דער ארגאן געגענד, האט אונזער ארטילעריע באמבארירט די ווענען אין דער נאכבארשאפט פון בארג פאקאן, וואו, לויט בעריכטען, אויטאמאביל טראנס פארטען האבען זיך געפונען.

אין דער געגענד צו צפון זייט פון ווערדען איז קיין ענדערונג ניט בעריכטעט געווארען. וועהרענד דער נאכט האבען די דייטשען ניט אויפגעהערט צו באמבארדירען אונזער פראנט אין מערב זייט פון טייך מעאוז, אבער קיין אינפאנטעריע האבען זיי דארט ניט געבראכט.

אונזערע באטארען האבען ענערגיש געענטפערט אויף דעם פייער פון די דייטשען אין דיעזער געגענד, ווי אויך אין מזרח זייט פון דעם טייך מעאוז האט דיא ארטילעריע פון צייט צו צייט באמבארדירט.

עס זיינען אויך פארגעקומען לעבערינע ארטילעריע שלאכטען ארום וועווער. מיר האבען באמבארדירט בלאנזעי, גרימאקור און די ארומיגע געגענדען פון פראן.

אן אטאקע פון שונא געגען דער איזבאהן ביי מאנהעלל איז פון אונזער פייער ״פארהאנג״ אבגעשטעלט געווארען, ווי אויך הורך דער טהעטיגקייט פון דער פראנצויזישער אינפאנטעריע.

וואס בערלין זאגט

בערלין מערץ 8

דער קריעגס אפיס בעריכטעט:

אויף׳ן מערב שלאכטפעלד האבען די פראנצויזען נעבטען אום צעהן א זייגער אין אבענד גליפערט א געגען אטאקע אויף אונזערע פאזיציאנען אין מזרח זייט פון מעיזאן דע שאמפאן. עס געהט נאך דארט אן א שלאכט פון האנד גראנאטען, זאנסט איז די אטאקע פאלשטענדיג צוריק געשטויסען.

כדי צו פערבעסערען אונזערע נייע ליניעס וועלכע האבען אוואנסירט אויף דעם רעכטען ברעג פון דער מעאוז, אריבער די דרום אבהענגע פון קאם דע טאלו, קאם דע פואוור און דואמאן, האבען מיר געשטורעמט דעם שונא׳ס פאזיציאנען אויף דעם ליגקען ברעג פון דעם טייך מעאוז אויף ביידע פון טייך ביי פארזש, איבער א שטח פון שטארקע דריי מייל.

מיר האבען אריינגערונגען אין שונא׳ס פאזיציאנען אויף א מייל און א אכטעל. דאס דארף פארזש און רענווייל, און דאס באן און די קומער וועלדער געפינען זיך איצט אין אונזער בעזיטץ. געגען אטאקען פון די פראנצויזען געגען די דרום ראנדען פון דייטש וועלדער זיינען צוריק געשטויסען געווארען. בלוטיגע פערלוסטען האבען די פראנצויזען ערליטען

א גרויסע סקיעל פון דייטש וואס האבען זיך געפונען אין די פערכאפטע פאזיציאנען זיינען געטויטעט געווארען. אכט און פופציג אפיציערען, 3277 סאלדאטען, צעהן קאנאנען און א סך אמוניציע איז פערכאפט געווארען.

אין וועווער ראיאן זיינען די פראנצויזען ארויסגעטריבען געווארען פון דעם לעצטען פון די הייזער וועלכע זיי האבען נאך געהאלטען ווען מיר האבען גענומען דאס הארף פראן. די צאהל פון געפאנגענע איז דארט פערגרעסערט געווארען אויף עלף אפיציערען און מעהר ווי 700 סאלדאטען.

אייניגע מאשין הארבאטען זיינען פערכאפט געווארען.

אונזערע לופט שיפען סקאדראנען האבען אראבגעווארפען באמבעס אויף דיא דערפער אין מערב זייט פון ווערדען, וועלכע זיינען געווען פערנומען פון שונא׳ס טרופען.

אויף׳ן מזרח שלאכטפעלד האבען די רוסען לאקאל מעסיג אטאקירט אויף איינע פונקטען. זיי זיינען אבער איבעראל צוריק געשטויסען געווארען.

אונזערע בוויאטארען האבען באמבארדירט מיט גוטע רעזולטאטען די איזענבאהן צווישען ליאקאוויטשי און לוניקא.

פון באלקאן פראנט איז ניטא וואס צו בעריכטען.

רוסישער רעדאקטאר בעשולדיגט רוטהענער

ווינניפעג, מערץ 7.

היינט אין דער פריה האט וו. פ. פ. הלאדיק, דער רעדאקטאר פון דער וועכענטליכער צייטונג: ״דאס רוסישע פאלק״ געמאכט פאלגענדע סטייטמענטס פאר דער לא אמענדמענטס קאמיטע:

דאס רוטהענישע לעהרער און לעהרער וואס קומען פון דער אוקראאינע אנגעשטעלטע אין פיעלע עפענטליכע שולען פון דער פראווינץ לעהרענען דייטשע פאליטיק און אויך דאס אלע רוטהענער וואס געפינען זיך אין מאנטיטאבא העלפען דעם פארטשרים פון דייטשער פראפאגאנדא. ער האט אויך ערקלערהרט דאס די רוטהענער שטעלען ניט פאר מיט זיך קיין נאצ׳יאן, בלויז א פאליטישע פארטיי, וועלכע דייטשלאנד האט אויפגעבויט פאר מלחמה צוועקען.

״אירגענד וועלכער לעהרער וואס טהוט עס איז א פערראטער״, האט ער געזאגט. און עס איז א לינען דאס צוזאג ציג טויזענד רוטהענער קעמפען אין דער רוסישער ארמיי״.

דאן האט ער אטאקירט איוואן פעטרושעוויטש, דעם רעדאקטאר פון דער צייטונג: ״דער קענעדער רוטהענער״ און האט געזאגט: איך וועל טהאן אלעס פאר איהם אויב ער וועט מיר בעוויזען דאס עצהן טויזענד רוטהענער געפינען זיך אין די רייהען פון דער רוסישער ארמיי.

איוואן פעטרושעוויטש, אין דער צייט ווען דיר דיסקוסיאן איז אנגענאנגען וועגען דעם צוויי שפראכיגען ביל, האט פראפעסאר טירט דאס אויב דיזעער ביל, וועט אריין נעהן אין קראפט וועלען 258 שולען זיך מיטען צושליסען, און דאס די יענינע וואס זיינען די אורזאכע דערפון טהוען א גרויס אונגערעכט צום פובליקום.

10 דאלאר אין גאלד

די מענערדזשמענט פון ״אידישען זשורנאל״ האט בעשלאסען צו געבען א פרעמיום צו אלע לעזער און פריינד. די מענערדזשמענט וויל אבער אויסדריקליך אז די פרעמיום זאל זיין וואס ניצליכער.

דער „אידישער זשורנאל״ וועט דארום מאכען א קאנטעסט

די מענערדזשמענט וויל אויסהערען די מיינונגען פון די לעזער, הערען זייער ראטה, פון וואס אן הויז ארטיקעל די פרעמיום זאל בעשטעהען. אלע לעזער און פריינד האבען דאס רעכט צו בעטהייליגען זיך אין דיעזען קאנטעסט, און וועמענס פארגעשלאגענער ארטיקעל וועט אנגענומען ווערען וועט בעקומען א פרייז פון

צעהן דאלאר אין גאלד

דיעזער ארטיקעל וועט שפעטער געגעבען ווערען אלס פרעמיום.

שיקט אריין אייערע ענטפערס ניט שפעטער פונ׳ם 22־טען מערץ 6 191

אין דיעזען קאנטעסט קענען זיך בעטהייליגען אלע לעזער פון שטאדט אדער קאנטרי. אדרעסירט אלעס:

אידישער זשורנאל, פרעמיום קאנטעסט דעפארטמענט 251 קווין סט. וועסט פערזאגען וועלכע זיינען דיזעקט פערבונדען מיט דעם אידישען זשורנאל זיינען פון דיעזען קאנטעסט אויסגעשלאסען.

קאנטעסט קופאן דעפארטמענט

איך .....

אדרעס .....

רעקאמענדיר פאלגענדען הויז ארטיקעל

אלס פרעמיום

.....

.....

אונטערשריפט .....

דער פראהיבישאן מארטש צו דער לעדזשיסלייטשור

צוויי רייאטס ברעכען אויס פון סאלדאטען. — א סיין צוריסען אין פערברענט. — גענעראל לאגי אומערזוכט די קיים.

דער טעמפערענס מארטש וועלכער איז געווען נעכטען נאכמיטאג איז ניט אלע הינזיכטען געווען אן ערפאלג און אין אייניגע פלעצער איז דער פאראד איבערגעריסען געווארען. עס זיינען געווען עטליכע נעשלעגען אין די גאסען און עס איז אין אלגעמיין געווען פרעהלאך.)

אבער דעם הויפט ציעל האט דער פאראד דערגרייכט, דאס הייסט די הויפט פעטיציע איז איבערגעגעבען געווארען צום פרעמיער און דער פערשפרעכען פון דעם קאבינעט איז געווען אויף דער זייט פון טעמפערענס.

נאך מיט א טאג פריהער זיינען צעהן טויזענד מענשען אנגעקומען אין שטארט אום בייצוווהנען דעם פאראד.

דער פאראד האט זיך לויט נאך דער פראגראם אנגעפאנגען אום איינס א זייגר נאכמיטאג פון יאנג סטריט מיט 5486 פערזאנען אינ׳ם פאראד, אבער גלייך ביים אנפאנג איז שוין געווען א שטערונג.

א וואגען אויף וועלכען עס איז געזעסען א מאן פארשטעלענדיג ״אנטעריא״ האט געזאלט פיהרען דעם מארטש, און עס איז טאקי אזוי געווען. דער פערקליידערטער מאן איז געזעסען צוזאמען מיט נאך אייניגע אויף א וואגען מיט וואסער, אלס א סימבאל מען זאל זיך בענוצען מיט וואסער אנשטאט ביער, ווען דער וואגען האט זיך אבגעשטעלט ארום קאנוועלעסענט האספיטאל וואו עס געפינען זיך צוריקגעקעהרטע פערווונדעטע סאלדאטען, האבען זיי די סאלדאטען גענומען קיבעצען דעם מאן פונ׳ם וואגען און איינער האט בעמערקט, ״א ביער וואגען וואלט בעסער געווען אין דער יעצטיגער צייט ווי א וואסער וואגען״.

אנדערע סאלדאטען האבען געמאכט עהנלעכע בעמערקונגען. די מענשען פון וואגען אבער האבען זיי ניט געענטפערט און זאגאר ניט געקוקט אויף זיי, דאס האט די סאלדאטען פערדראסען און ארויסגעטענדיג אן אייגענע אויף זיי, דאס האט בעען געזאגט צו זיי פון פונ׳ם וואגען און האבען זיך אנגעפאנגען צו טשעפען דיע פערשיעדענע סיינס פונ׳ם וואגען און האבען זיך גערייצט מיט די יונגע לייט פון פאראד ווארום זיי געהען אין צייווילייג קליידער און ניט אין סאלדאטסקע, זיי האבען זיך מיט דעם אויף ניט בענוגענט נור זיינען ארויס צוריק אין האספיטאל האבען ארויסגעטראגען א סיין אויף וועלכער עס איז געווען אנגעשריבען:

״מיר האבען געקומפפט פאר אייך, פערדארבט ניט אונזער פרייהייט.״

די סיין האבען זיי צוגעשלאגען צום וואגען אבער איינער פון די אנווזענדע האט די סיין ארונטער גערייסען, דאס האט די סאלדאטען ארויסגעבראכט פון געדולד און עס וואלט געווען געקומען צו ערנסטע רעזולטאטען ווען א קעפטיין וואלט זיך ניט געווען אריינגעמישט און געהייסען די סאלדאטען אויפהערען.

די פראצעסיע האט זיך אנגעפאנגען אבער די סאלדאטען האבען דעם וואגען ניט געלאזען, פיער סאלדאטען האבען זיך ארויפגעכאפט אויף די פערד און האבען געגומען דרעהען די פערד אין אן אנדערער ריכטונג. די ענדע איז געווען אז די מענשען מיט״ן וואגען זיינען קוים לעבעדיגע אנטלאפען דורך אן אנדער גאס צום פארלאמענט אין קווינס פארק.

די פראצעסיע האט שוין אן אנדערער געפיהרט. עס האט אויסגעוויזען אז וועט דורכגעהן גלאט, אבער אויף יוני ווערסיטי עווענוי אנטקעגען די ארמארים האט זיך אבגעשפיעלט עטוואס, וואס האט צורודערט דעם גאנצען מארטש און פערארזאכט א גוואלדיגען טומעל מיט פ״ז רייאט.

די מארשירענדע האבען געטראגען א סיין וועלכע איז געווען א האלבען מייל לענג. ווען די סיין איז אנגעקומען צו יוניווערסיטי עווענוי, האבען פעלע סאל האטען זיך ארויפגעווארפען אויף די סיין טרעגער און דער סיין. עס האט לאנג ניט גענומען מיט די גאנצע סיין איז צוריסען געווארען. אייניגע טהיילען זיינען פערברענט געווארען, און עס איז געקומען צו א רייאט. עלטערע מענשען וועלכע האבען די סיין געטראגען זיינען זעהר ברוטאל בעהאנדעלט געווארען, איין מאן וויל יאם רעדדינג, 40 יאהר אלט איז מיט א צישפאלטענער קאפ צוגענומען געווארען אין דזשענעראל האספיטאל.

אין דעם טומעל זיינען אלע פערמישט געווארען, און די פאליסייט וועלכע זיינען געשטאנען דערביי זיינען געווען מאכט לאז עטוואס צו טהאן. מען האט גלייך ווענען דעם געלאזט וויסען בריגאדיר גענעראל לאגי אויפטעמער האט ארויסגעשיקט דעם לייטענאנט קורינעל ראנקאן דאנאלד צו איינשטילען די רייאטערס.

פיעלע סאלדאטסקע פאליס לייט זיינען געווען אויף׳ן פלאץ און האבען פערשריבען רייטער אין אבער האבען זיי ניט געענטפערט אין זאגאר ניט געקוקט אויף זיי, דאס האט די סאלדאטען פערדראסען און ארויסגעטענדיג אן אייגענע אויף זיי, דאס האט בייגלעך צוזאמענגערופען זיי סאלדאטען און דער רייאט האט זיך איינגעשטילט.

קוירנעל לאגי האט פערשפראכען אז ער וועט מאכען אן אונטערזוכונג וועגען דער גאנצער אנגעלעגענהייט.

דיר דער צווייטער צייט זיינען אבער די מארשירענדע געזעגקומען צום פארלאמענט וואו דער פרעמיער האט זיי בעגעגענט.

די מארשירענדע האבען מיט זיך גע בראכט צוויי פעטיציעס, איינע האט געהאלטען א מייל מיט 1141 יארד אין דער לענג, די צווייטע האט געהאלטען צוויי מייל מיט 458 יארדס.

דער פרעמיער האט פערשפראכען דער דעפוטאציע, אז די פראגע פון פראהיביציאן וועט איבערגעגעבען ווערען צו א רעפערענדום צום פאלק. ער האט אויף ערקלערהרט אז דער גאנצער קאבינעט איז מיט דעם איינשטימיג.

דער מארטש וואלט געווען אין אלגעמיין גאנץ גוט ווען ניט די צוויי געשעהענישען.

באלפור לאכט פון טשוירשילס רעדע

לאנדאן מערץ 8

רעדענדיג היינט אין הויז אף קאמאנס וועגען דער פלאטע האט א. דזש. באלפור, דער ערשטער לארד פון דער אדמיראליטעט געזאגט דאס די רעדע וואס קווירנעל וויינסטאן ספענסער טשוירטהיל האט געהאלטען איז געעווען ניט אזוי ״אצקעדיג״ ניט אין דער פארמע און ניט אין אינהאלט. ער האט ערקלערהרט דאס דער נאכצער צוועק פון טשוירטשהילס רעדע איז געווען צו מאכען צווייפלען און צו שאפען אונצופרידענהייט.

עסטרייכער נעהמען רוסישע טרענטשעס

וויען מערץ 8

דער קריעגס אפיס בעריכטעט:

אבטהיילונגען פון דער ארמיי פון גרויס הערצאג יאזעף פערדינאנד האבען פערטריבען דעם שונא פון א בעפעסטיגטער פאזיציאן נעבען קארפילאווקא, וועלכע זיי האבען געהאט פערנומען. אין צפון מערב פון טארנאפאל האט אן עסטרייכער אבטהיילונג פערטריבען די רוסען פון א טרענטש טויזענד מעטער לאנג. אויף דיזען ארט און ביים נייעסטער און אויף דער בעסאראביער גרעניץ ווערט די ארטילעריע טהעטיגקייט וואס אמאהל לעבעדיגער.״

רוסלאנד קריגט צוריק איהרע קריעגס שיפען

טאקיא מערץ 7.

רוסלאנד האט געקויפט פון יאפאן די קריעגס שיפען סאיא, טאנגא און סאנא מי. דיזע שיפען האבען די יאפאנעזער געהאט פערקאפט אין דער רוסיש יאפאנעשער קריעג. די סאיא האט געהייסען וואריאג, די טאנגא האט געהייסען פאלטאווא און די סאנאמי — פערעסוויעט.

פאר די וועלכע שרייבען ברעיף אין רוסלאנד

ניו יארק —

די אמעריקאנישע דזשואיש רעליף קאמיטע בעט אונז צו פערעפענטליכען, אז פערזאנען אין אמעריקא און קענעדע וועלכע שרייבען ברעיף צו זייערע פריינד און פער וואנדעטע אין דעם טהייל פון רוסלאנד וועלכע איז אונטער דערהערשאפט פון רוסלאנד זאלען שרייבען זייערע בריעף אין דער רוסישער שפראך, ווייל דער צעג זור איז זעהר שטארק און בריעף וועלכע זיינען געשריבען אין דער אידישער שפראך ווערען ניט דורכגעלאזען און עס איז דאך זעהר א שוואכע האפנונג אז בריעף געשריבען אין אידיש זאלען אנקומען צו די אדרעסירטע

אפענע בעשולדיגונגען

נעגען דער שעל קאמיסיע

אטאוואה מערץ 8

נאכדעם ווי סער ווילפריד לאריער האט געכטען אפיציעל נעמאכט א פארשלאג אז א אונטערזוכונגס קאמיסיע זאל בעשטימט ווערען אונטער צו זוכען די טהעטיגקייט פון דער אלטער שעל קאמיסיע, האט זיך אין פארלאמענט אנגעפאנגען די ריכטיגע דעבאטען.

פריהער האט מען אלץ גערעדט אבער ניט אפיציעל. דעם מאהל האט מען גענומען ריידען אפיציעל.

גלייך נאך סער ווילפריד לאריערס פארשלאג האט דער פרעמיער סער האברערס בערט באהרדען גענומען פערטהיידיגונג די רעגיערונג. ער האט אין א לאנגער רעדע אנגעוויזען אויף דער טהעטיגקייט פון דער קענעדער רעגיערונג אין דער שעל קאמיסיע, און האט צום סוף ערקלערהרט אז אויב יעמאנד פון דער אפאזיציע האט צו מאכען וועלכע עס איז קלאגע דירעקט אין ברענגען די בעוויזע דערצו וועט דיא רעגיערונג זיין צופרידען און עס אונטער זוכען, סער ווילפריד לאריער, האט אבער קיין דירעקטע קלאגע פאר וועלכע ער זאל זיין פערענטוואָרטליך ניט געקענט מאכען. ער האט בלויז געלעזען פון א גווייסער צייטונג וועלכע האט געמאכט א קלאגע גגען דער שעל קאמיסיע, און האט דערביי צוגעזעצט דאס אויב די קלאגע פון דער צייטונג וואלט ניט געווען קיין ריכטיגע וואלט עס די רעגיערונג געווען אבגעלייקענט. אבער די רעגיערונג האט עס ניט געטהאן.

אויף דעם האט געענטפערט גענגע ראל סער סעם יוהז, און פאר א מינוט האט עס אויסגעוויזען אז דערמיט איז די זאך ערליידיגט. אבער דער פארלאמענט מיטגליער מר. קארוועל האט גענומען דאס וואָרט אוניהאט ערשט געמאכט די אמת׳ע בעשולדיגונגען גגען דער אלטער שעל קאמיסיע.

ער האט געמאכט דירעקטע קלאגען גגען מיטגליעדער פון דער אלטער שעל קאמיסיע וועלכע זיינען געווען פערבונדען מיט פירמעס וועלכע האבען בעקומען מלחמה קאנטראקטען, פאר העכערע פריי־זען ווי אנדערע פירמעס. ער האט אויסגערעכענט אלעמען ביי די נעמען.

מר הארוועל האט אנגעוויזען אז דעם 28־טען מאי האט די שעלקאמיסיע גגענען בען אן ארדער צו א געוויסער פירמא אין נאוואַ סקאטיא וועמענס גגענראל מעגדעשער איז געווען א משמבער פון דער שעל קאמיסיע, צו דער קאמפאניע האט מען געצאהלט א פרייז פון $4,25 פאר א שעל אין דער זעלבער צייט האט מען פאר די זעלבע שעלס געצאהלט צו אן אנדער פירמא $2,95.

אין זיין רעדע האט קארוועל פערמישט א סך הויכגעשטעלטע פערזענליכקייטען, און דאס איז געווען די ריכטיגע באמבע.

די דיסקוסיאנען נעהען נאך אן.

א טעות אין אדרעס

די רויבעריי מיט די ארעסטען, וועלכע וועלכע עס איז געמאלדען געווארען אין מיטוואכדיגען ״אידישען זשורנאל״ איז ניט געווען אין 74 עליזאבעט, ווי עס איז דורך א טעות געווען געדרוקט.

דאס איז געשעהען ביט וויין פון דארט אבער ניט אין יענער נאס.

דעם אדרעס געגען מיר אויף דיזער מינוט ניט אויסגעפינען.

געלד נעשיקט

מר. ה. ווייגבערג פרעזידענט פון דעם

„אידישען זשורנאל״

שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט מאנעם קורס.

36

סענט (פארו רוכעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

געלד געשיקט אך אלע טהיילען פון דער וועלט.

זונטאג אבענד דער זשיטלאווסקי אבענד

אן אינטערעסאנטע מוזיקאלישע פראגראם פארבערייטעט.

היינטיגען זונטאג דעם 12־טען מערץ וועלען די טאראנטאר אידען בענריסען דעם פיהרער פון דעם נאציאנאל פראגרעסיווען געדאנק אין אמעריקא דר. חיים זשיטלאווסקי.

זונטאג, דעם 12־טען מערץ הייסט עס, אכט א זייגער אין אבענד וועלען די טאראנטאר אידען האבען א געלעגענהייט צו הערען איינעם פון די בעסטע און שעהנסטע רעדנער־ וועלכע די אמעריא, נער אידען פערמאגען.

די היגע פרץ שול, האט אויף דיעזען אבענד, וועלכער וועט פארקומען אין סטרענד טהעאטער אויף יאנג סטריט אראנזשירט א וויכטיגע פראגראם, און לכבוד דעם נאסט פון דעם אבענד דר. חיים זשיטלאווסקי וועלען זיך בעטהייליגען געגען הינדע גאלד — געזאנג.

סטרענד טהעאטער קען אריינגעהמען ביז אכצעהן הונדערט מענשען, און דער עולם דארף זעהען צו קומען בעצייטענס, אום זיי זאלען בעקומען פלעצער ווייל א גרויסער עולם ווערט ערוואַרטעט.

שבת אבענד וועט דר. זשיטלאווסקי אלטען א פארטראג איבער ״אונזערע קלאסיקער״, אין לייבאר טעמפעל.

קלאוס מייקער סטרייק אונפערמיידליך

זעקציג טויזענד ארבייטער וועלען ד ערפין געטראפען וועדען

(ספעציעל צום אידישען זשורנאל).

ניו יארק מערץ 8

אויב עס זאל ניט פארקומען קיין ענדערונג, וועט נאר אין ניכען ניו יארק וויעדער צוזעהען א גענעראל סטרייק פון דעם קלאוס מייקער טרייד ניט ווענינער פון זעכציג טויזענד ארבייטער אין אלע מאכען פון דער קלאוס אינדוסטרי.

די אסאסיאיישאן פון די קלאוס מאסטס, איז איינגעשפארט און וויל ניט נאכקומען דעם בעשלוס פון דעם מעארס ארבייטרייטונג, און דאס מאהל שטאמט עס פון דרום אינדי מאלון ליעג פון אמעריקא, זיי בעשלויסען איהם נעפליך, אז ער האט געארבייט אין דער מאסאטשוועטסער לעדזשיסלייטשור פאר די אינטערעסען פון די ליקער דיעלער.

אפענע בעשולדיגונגען

נעגען דער שעל קאמיסיע

אטאוואה מערץ 8

נאכדעם ווי סער ווילפריד לאריער האט געכטען אפיציעל נעמאכט א פארשלאג אז א אונטערזוכונגס קאמיסיע זאל בעשטימט ווערען אונטער צו זוכען די טהעטיגקייטען פון דער אלטער שעל קאמיסיע, האט זיך אין פארלאמענט אנגעפאנגען די ריכטיגע דעבאטען.

פריהער האט מען אלץ גערעדט אבער ניט אפיציעל. דעם מאהל האט מען גענומען ריידען אפיציעל.

גלייך נאך סער ווילפריד לאריערס פארשלאג האט דער פרעמיער סער האברערס בערט באהרדען גענומען פערטהיידיגונג די רעגיערונג. ער האט אין א לאנגער רעדע אנגעוויזען אויף דער טהעטיגקייט פון דער קענעדער רעגיערונג אין דער שעל קאמיסיע, און האט צום סוף ערקלערהרט אז אויב יעמאנד פון דער אפאזיציע האט צו מאכען וועלכע עס איז קלאגע דירעקט אין ברענגען די בעוויזע דערצו וועט דיא רעגיערונג זיין צופרידען און עס אונטער זוכען, סער ווילפריד לאריער, האט אבער קיין דירעקטע קלאגע פאר וועלכע ער זאל זיין פערענטוואָרטליך ניט געקענט מאכען. ער האט בלויז געלעזען פון א גווייסער צייטונג וועלכע האט געמאכט א קלאגע גגען דער שעל קאמיסיע, און האט דערביי צוגעזעצט דאס אויב די קלאגע פון דער צייטונג וואלט ניט געווען קיין ריכטיגע וואלט עס די רעגיערונג געווען אבגעלייקענט. אבער די רעגיערונג האט עס ניט געטהאן.

אויף דעם האט געענטפערט גגענגע ראל סער סעם יוהז, און פאר א מינוט האט עס אויסגעוויזען אז דערמיט איז די זאך ערליידיגט. אבער דער פארלאמענט מיטגליער מר. קארוועל האט גענומען דאס וואָרט אוניהאט ערשט געמאכט די אמת׳ע בעשולדיגונגען גגען דער אלטער שעל קאמיסיע.

ער האט געמאכט דירעקטע קלאגען גגען מיטגליעדער פון דער אלטער שעל קאמיסיע וועלכע זיינען געווען פערבונדען מיט פירמעס וועלכע האבען בעקומען מלחמה קאנטראקטען, פאר העכערע פריי־זען ווי אנדערע פירמעס. ער האט אויסגערעכענט אלעמען ביי די נעמען.

מר הארוועל האט אנגעוויזען אז דעם 28־טען מאי האט די שעלקאמיסיע גגענ־

דער פרעזידענט פון דעם „אידישען זשורנאל״ ווארנט

אין אינטערעסאנטע מוזיקאלישע פראגראם פארבערייטעט.

היינטיגען זונטאג דעם 12־טען מערץ וועלען די טאראנטאר אידען בענריסען דעם פיהרער פון דעם נאציאנאל פראגרעסיווען געדאנק אין אמעריקא דר. חיים זשיטלאווסקי.

זונטאג, דעם 12־טען מערץ הייסט עס, אכט א זייגער אין אבענד וועלען די טאראנטאר אידען האבען א געלעגענהייט צו הערען איינעם פון די בעסטע און שעהנסטע רעדנער־ וועלכע די אמעריא, נער אידען פערמאגען.

די היגע פרץ שול, האט אויף דיעזען אבענד, וועלכער וועט פארקומען אין סטרענד טהעאטער אויף יאנג סטריט אראנזשירט א וויכטיגע פראגראם, און לכבוד דעם נאסט פון דעם אבענד דר. חיים זשיטלאווסקי וועלען זיך בעטהייליגען געגען הינדע גאלד — געזאנג.

סטרענד טהעאטער קען אריינגעהמען ביז אכצעהן הונדערט מענשען, און דער עולם דארף זעהען צו קומען בעצייטענס, אום זיי זאלען בעקומען פלעצער ווייל א גרויסער עולם וועדט ערוואַרטעט.

שבת אבענד וועט דר. זשיטלאווסקי אלטען א פארטראג איבער ״אונזערע קלאסיקער״, אין לייבאר טעמפעל.

נעלד נעשיקט

מר. ה. ווייגבערג פרעזידענט פון דעם

„אידישען זשורנאל״

שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט מאנעם קורס.

36

סענט (פארו רוכעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

געלד געשיקט אך אלע טהיילען פון דער וועלט.